

Honorowa odznaka Bene Merito dla Curtisa L. Dagley'a

W czwartek, 27 października, pełniąca obowiązki Konsula Generalnego w nowojorskim okręgu konsularnym Katarzyna Padło, wręczyła Curtisowi L. Dagley'owi z Gloucester honorową odznakę Bene Merito.

Curtis L. Dagley honorową odznakę otrzymał za udział w powrocie do Polski dóbr kultury zrabowanych przez hitlerowskie Niemcy w czasie II wojny Światowej. W 1946 roku, 18-letni Dagley brał udział w specjalnej misji i jako jeden z 12 strażników na pokładzie specjalnego pociągu jadącego z Norymbergi do Krakowa strzegł splądrowanych przez hitlerowców w 1939 roku dzieł, w tym ręcznie rzeźbiony 15-wieczny ołtarz Wita Stwosza.

Zwrot skarbów zbiegł się z trzeciomałowymi demonstracjami komunistów. Pięć dni po przyjeździe pociągu, Dagley został aresztowany przez bezpiekę i oskarżony o strzelanie do polskiego milicjanta. Chociaż był niewinny zarzucanego mu czynu przez miesiąc więziono go pozbawiając możliwości kąpieli, zmiany odzieży i spacerów na świeżym powietrzu.

Kiedy w końcu USA i władze Polski Ludowej dogadały się o wymianie więźnia, Dagley został uwolniony i w 19 urodziny poleciał do Niemiec. Po krótkim pobycie w szpitalu wrócił do Stanów Zjednoczonych. Chciał zapomnieć o cierpieniach doznanych z rąk komunistów. Ożenił się i na świat przyszło czworo jego dzieci.

Rodzina Dagley 'a nie wiedziała o jego zasługach w ratowaniu polskiego dziedzictwa narodowego. Sprawa wróciła, kiedy dr Agata Wolska, historyk sztuki i archiwista kościoła Mariackiego po ponad rocznych badaniach historii młodego strażnika, przyjechała w 2012 roku do Gloucester w Massachusetts , aby podziękować Dagleyowi.

Po 70 latach również władze polskie wyraziły swoją wdzięczność Dagley'owi nadając mu odznakę Bene Merito. Odznaka Honorowa „Bene Merito” została ustanowiona w 2009 roku Rozporządzeniem Rady Ministrów jako szczytne wyróżnienie nadawane obywatelom polskim oraz obywatelom państw obcych za działalność wzmacniającą pozycję Polski na arenie międzynarodowej.

Elżbieta Gruszfeld
Polskie Radio NYC